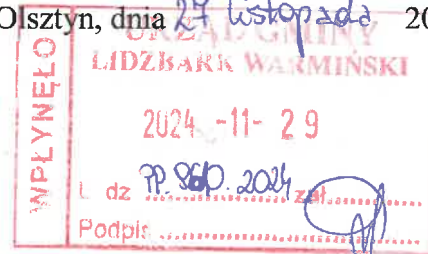

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

PN.4131.340.2024

Olsztyn, dnia 24 listopada 2024 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465), stwierdzam nieważność uchwały Nr XI/66/2024 Rady Gminy Lidzbark Warmiński z dnia 14 listopada 2024 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia zasad wypłacania diet i zwrotu kosztów podróży służbowych sołtysom.

UZASADNIENIE

Powyższą uchwałą, doręczoną organowi nadzoru w dniu 22 listopada 2024 r., Rada Gminy Lidzbark Warmiński, działając na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym zmieniła własną uchwałę w sprawie ustalenia zasad wypłacania diet i zwrotu kosztów podróży służbowych sołtysom.

W § 3 przedmiotowej uchwały, Rada Gminy Lidzbark Warmiński postanowiła, że uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

W ocenie organu nadzoru, takie określenie sposobu wejścia w życie istotnie narusza art. 88 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461 ze zm.), jak również wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadę demokratycznego państwa prawnego, co przekłada się na ważność całego aktu prawnego.

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem sądów administracyjnych uchwała ustalająca zasady wypłacania diet i zwrotu kosztów podróży służbowych sołtysom stanowi akt prawa miejscowego (patrz wyroki: WSA w Gdańsku z dnia 14 grudnia 2023 r. – III SA/Gd 424/23, WSA w Olsztynie z dnia 30 listopada 2023 r. – II SA/Ol 974/23 i z dnia 16 stycznia 2024 r. – II SA/Ol 879/23.) Stosownie do art. 88 ust. 1 Konstytucji RP, warunkiem wejścia w życie ustaw, rozporządzeń i aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zgodnie z art. 42 ustawy o samorządzie gminnym, zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

W myśl art.13 pkt 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez organy gminy. W związku z tym obowiązuje je także wymóg określony w art. 4 powołanej wyżej ustawy, który stanowi, że akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Lidzbark Warmiński formułując w powyższy sposób treść § 3 uchwały, naruszyła wymienione przepisy ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, bowiem nie uzależniła wejścia w życie przedmiotowej uchwały od ogłoszenia jej w dzienniku urzędowym. Stwierdzenie, że uchwała podlega ogłoszeniu i wskazanie daty dziennej wejścia jej w życie, powoduje, że uchwała ta wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., bez względu na to, czy zostanie ona opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego, czy też nie. Należy wskazać, że obowiązek wprowadzenia do aktów prawa miejscowego tzw. *vacatio legis* – tj. okresu liczonego od momentu ogłoszenia danego aktu w urzędowym promulgatorze do jego wejścia w życie (początku obowiązywania norm w tymże akcie ustanowionych) wynika z zasady bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowania praw nabytych czy ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, które wywodzą się z zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji RP. Obowiązek zachowania odpowiedniego *vacatio legis* ma bowiem umożliwić zarówno zaznajomienie się z nowym prawem jak i dokonanie odpowiednich działań adaptacyjnych, w tym także chroniących adresata normy przed pogorszeniem jego sytuacji.

W miejscu tym, należy nadmienić, że zastosowane przez Radę Gminy Lidzbark Warmiński określenie wejścia w życie przedmiotowej uchwały właściwe jest dla innych aktów prawnych, które podlegają ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym jedynie informacyjnie, a więc ich obowiązywanie (wejście w życie) nie jest uzależnione od publikacji w tym dzienniku, ani też ich publikacja nie nadaje im przymiotu aktu prawa miejscowego. Przykładem takiego aktu jest gminny program ochrony zabytków, który nie jest aktem prawa miejscowego, a na mocy przepisu szczególnego podlega ogłoszeniu w dzienniku urzędowym.

W związku z tym, że kwestionowana uchwała jest aktem prawa miejscowego, to warunkiem jej wejścia w życie powinno być ogłoszenie jej w odpowiednim dzienniku promulgacyjnym i upływ określonego prawem okresu czasu, liczonego od daty jej ogłoszenia w tymże promulgatorze. Z uwagi, że postanowienia zawarte w § 3 niniejszej uchwały, nie czynią zadość ww. zasadom, należało ją wyeliminować z obrotu prawnego.

Na marginesie należy dodać, że z uwagi na fakt, że akt zmieniany niniejszą uchwałą został podjęty jako akt kierownictwa wewnętrznego, zasadnym jest kompleksowe uregulowanie materii wskazanej w art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w uchwale stanowiącej akt prawa miejscowego.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, orzeczono jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko – Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Mateusz Szauer

I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

Otrzymują :

1. Przewodniczący Rady Gminy Lidzbark Warmiński,
2. Wójt Gminy Lidzbark Warmiński.

